

**Sjedinjene Države: Stoljeće
izgubljenih ratova**

James Petras

Sjedinjene Države: Stoljeće izgubljenih ratova

James Petras

Binghamton University

Sažetak

Uprkos najvećem vojnom budžetu, pet puta većem od budžeta sljedećih šest država na listi, najvećem broju vojnih baza na svijetu – njih 180 – i najskupljim vojno-industrijskim kompleksom, Sjedinjene Države nisu uspjele da odnesu niti jednu pobjedu u ratovima 21. stoljeća.

Ključne riječi: SAD, ratovi, vojne baze

Izgubljeni ratovi

Sjedinjene Države su uključene u brojne ratove i prevrate od samog početka 21. stoljeća. Tu ubrajamo ratove u Afganistanu, Iraku, Libiji, Siriji, Somaliji, Palestini, Venecueli i Ukrajini. Pored toga, tajne obavještajne službe Washingtona su finansirale pet surogatskih terorističkih grupa u Pakistanu, Kini, Rusiji, Srbiji i Nikaragvi. Sjedinjene Države su izvršile invaziju na brojne države i proglasile pobjedu da bi potom bile suočene sa otporom i dugotrajnim ratnim stanjima koja su zahtijevala dugo vojno prisustvo SAD-a samo radi zaštite svojih vojnih ispostava. SAD su zabilježile stotine hiljada gubitaka – od poginulih, osakaćenih do mentalno rastrojenih vojnika. Što više Pentagon troši, to su i veći gubici i naknadna povlačenja. Što su brojniji vazalni režimi, sve je više i korupcije i nesposobnosti.

Svaki režim koji podliježe američkom tutorstvu nije uspio u ostvarivanju ciljeva zamišljenih u bazama američkih vojnih savjetnika. Što više troše na unajmljivanje plaćeničkih vojski, sve je veća stopa dezerterstva i transfera oružja suparnicima SAD-a.

Uspjeh u započinjanju ratova, neuspjeh u njihovom okončanju

SAD su izvršile invaziju na Afganistan, zauzevši prijestolnicu (Kabul) i porazivši domaće vojne snage da bi proveli sljedeće dvije decenije upleteni u neuspješni i sporadični ratni sukob. Prvobitne pobjede su postavile temelje za poraze koji će uslijediti. Bombardovanja su natjerala milione seljaka, poljoprivrednika, trgovaca i zanatlija da se pridruže lokalnim milicijama. Napadači su poraženi snagama nacionalizma i religije koje su imale sponu sa porodicama i zajednicama. U brojnim selima, gradovima i provincijama, lokalni pobunjenici su prevazišli prepreke poput oružja i dolara. Sličan ishod je ponovljen i u Iraku i Libiji. SAD su vršile invaziju, pobjeđivale domaće vojne snage, okupirale prijestolnice i nametale svoje klijente udarajući temelje dugotrajnom i opsežnom ratovanju između lokalnih pobunjeničkih frakcija. Što su Zapadna bombardovanja bila češća, to je bila jača opozicija koja je prisiljavala povlačenje proxy vojske. Somalija je često bila na udaru. Vojne snage SAD-a su regrutovale, obučavale i naoružavale vojnike – lokalne marionete – koji primaju podršku od plaćeničkih afričkih armija, ali su ostali

opkoljeni u prijestolnici, Mogadišu, okruženi i napadani od strane loše obučanih ali motivisanih i disciplinovanih islamskih pobunjenika.

Sirija je meta plaćeničkih snaga koje su finansirale i naoružale Sjedinjene Države. Dok su još uvijek imali prednost na početku, oni su protjerali milione, uništili cijele gradove i domove, te opkolili teritorije. Sve ovo je zadivilo njihove američke i evropske ratne gospodare. U onom trenutku kada je sirijska vojska ujedinila narod, zajedno sa ruskim, libanskim (Hezbollah) i iranskim saveznicima, Damask se uhvatio ukoštac sa plaćenicima.

Nakon skoro decenije, separatistička kurdska armija, zajedno sa islamskim teroristima i drugim Zapadnim surogatima se povukla, zaustavivši se naposljetku duž sjeverne granice posljednjih utvrda Zapadnih surogata. Ukrajinski državni udar iz 2014. godine je finansiran i izrežiran od strane SAD i EU. Oni su zauzeli prijestolnicu (Kijev), no nisu uspjeli da osvoje istočnu Ukrajinu i Krim. Korupcija među američkim kleptokratima je razorila državu – preko tri miliona je odbjegli u Poljsku, Rusiju i druge države u potrazi za boljim životom. Ratovi još uvijek traju, korumpirani klijenti SAD-a su izgubili ugled te će pretrpjeti izborne poraze ukoliko ne posegnu za namještanjem izbora. Pobune u Venecueli i Nikaragvi su finansirane od strane Nacionalnog fonda za demokratiju SAD-a (NED). Oni su uništili ekonomije, ali su izgubili ulične bitke.

Zaključak

Ratovi se ne pobjeđuju samo oružjem. Zapravo, teška bombardovanja i dugotrajne vojne okupacije vode do jačanja narodnog otpora, povlačenja okupatorskih vojnika te poraza.

Svi glavni ratovi koje su SAD vodile u 21. stoljeću nisu uspjeli u pripajanju ciljanih država u imperiju. Imperijalne okupacije nisu vojne pobjede. One jedino mijenjaju karakter rata, protagoniste koji predvode otpor, opseg i jačinu narodne borbe.

SAD su bile uspješne u poražavanju narodnih vojski kao što je bio slučaj u Libiji, Iraku, Afganistanu, Somaliji i Ukrajini. Ipak, ove pobjede su bile vremenski i prostorno ograničene. Novi oružani otpor na čelu sa bivšim oficirima, vjerskim i lokalnim aktivistima je uveliko započeo. Imperijalni ratovi su pobili milione, uništile tradicionalnu porodicu, radna mjesta i susjedske

odnose, te su oživjeli novi poredak antiimperijalističkih lidera i militantnih boraca. Imperijalne sile su egzekutirale ustoličene lidere i desetkovale njihove pristalice. Harali su i pustošili drevna bogatstva. Otpor je uslijedio regrutacijom hiljada protjeranih dobrovoljaca koji su služili kao ljudske bombe, prkoseći raketnim projektilima i dronovima.

Američkim imperijalnim silama nedostaju veze sa okupiranom zemljom i narodom. Oni su „stranci“ na odsluženju kazne; bore se za opstanak, za sticanje podrške i časnog izlaza iz nastale situacije. Za razliku od njih, borci pokreta za otpor su tu zastalno. Dok napreduju, oni ciljaju i uništavaju imperijalne surogate i plaćenike. Razotkrivaju korumpiranu klijentelu čelnika koji osporavaju svom narodu elementarne egzistencijalne uslove – zaposlenje, pitku vodu, struju i dr. Imperijalni vazali, za razliku od boraca pokreta otpora, nisi bili prisutni na vjenčanjima, obilježavanjima vjerskih praznika i sahranama. Ovo prisustvo ukazuje na predanost narodu do smrti. Otpor sve više slobodno kruži u gradovima, manjim mjestima i selima, uz podršku lokalaca; a nauštrb protivnika, narodne snage razmjenjuju obavještajne i logističke informacije. Inspiracija, solidarnost i lahko oružje su više nego ravni dronovima, projektilima i ratnim helikopterima. Čak i plaćeničke vojske, obučavane od strane američkih specijalaca, posustaju i izdaju svoje imperijalne gospodare pred takvom snagom. Privremena imperijalna napredovanja samo omogućavaju snagama otpora da se regrupišu i pripreme na protunapad. Za njih kapitulacija izdaje njihov tradicionalni svjetonazor, te tlačenje od strane zapadnih okupacijskih sila i domaćih korumpiranih zvaničnika.

Afganistan je izvanredan primjer izgubljene imperijalne bitke. Nakon dvije decenije ratovanja i jednog triliona dolara vojnih troškova, desetine hiljada žrtava i talibanske kontrole nad većim dijelom ruralnih i prigradskih mjesta, oni će preuzeti potpunu kontrolu onog dana kada se Amerikanci povuku. Američki vojni propusti su proizvod fatalne greške: imperijalni logističari ne mogu uspješno zamijeniti lokalno stanovništvo sa kolonijalnim vladarima i njihovim istomišljenicima. Ratovi se ne dobijaju najnaprednijim oružjem i naredbama odsutnih zvaničnika koji su operisani od svog naroda: oni ne dijele njihove ideje o miru i pravdi. Iskorišteni narod je uz pomoć zajedničkog otpora i žrtvovanja pokazao veću koheziju od vojnika koji jedva čekaju povratak kući, te od plaćenika čiji su jedini motivi dolari.

Lekcije iz izgubljenih ratova nisu najbolje usvojene kod onih koji propovijedaju o moći vojno-industrijskog kompleksa, koji proizvodi, prodaje i profitira od oružja, ali ipak ostaje slabiji od skupina sa manje oružja ali snažijim uvjerenjima, što su i pokazali svojim pobjedama nad imperijalnim vojskama. Američka zastava se viori u Washingtonu ali ostaje skupljena u ambasadama u Kabulu, Tripoliju, Damasku i drugim mjestima gdje je bitka odavno izgubljena.